
Proposta de Curs d'extensió universitària

ORATÒRIA: Una eina transversal

Edició 9

ORGANITZACIÓ

Facultat d'humanitats. Universitat Pompeu Fabra

PROFESSOR DEL CURS

Pendent de confirmació

RESPONSABLES ACADÈMICS DE L'ACTIVITAT

Josep M. Castellà Lidon

INTRODUCCIÓ DEL CURS

Et poses nerviós quan has de parlar davant d'una audiència? Vols ser capaç de comunicar eficientment, ser original i aprendre a convèncer el teu interlocutor? Vols aprendre a parlar en públic i adquirir desimboltura i seguretat a l'hora d'articular un bon discurs?

Aquest curs t'ofereix les eines per desenvolupar el teu potencial com a orador. Et facilitarem píndoles teòriques que hauràs de portar a la pràctica amb exercicis breus d'improvisació i també presentacions extenses preparades que simularan les diferents situacions comunicatives a les que es pot enfrontar un jurista.

Aprenderàs a debatre amb rigor acadèmic i sense faltar a la veritat. Descobriràs com elaborar i estructurar una argumentació de manera sòlida i exposar-la de manera eficient per a persuadir l'audiència. Sempre cercant la veritat en els fets.

Per això gaudiràs d'una atenció continuada al llarg del curs, en la qual el professorat farà un informe personalitzat que definirà les teves virtuts i aspectes a millorar com a orador. En definitiva, et proposem una experiència vivencial pràctica que et doni flexibilitat en diversos registres, seguretat i autonomia discursiva davant qualsevol presentació oral.

CALENDARI i HORARI DEL CURS

Durada: 25 hores de dedicació, equivalent a 1 crèdit ECTS.

Dates: . Pendent de confirmació

Horari: Pendent de confirmació

Alumnes: Grups de 15-20 alumnes (per tal que TOTS posin en pràctica els coneixement en totes les sessions i l'atenció sigui personalitzades).

DESTINATARIS DE L'ACTIVITAT

Estudiants universitaris amb inquietud per la formació integral de l'individu. A tots aquells qui vulguin dotar-se d'una eina transversal com l'oratória que aporta eficiència a qualsevol feina i àmbit de la vida quotidiana.

COMPETÈNCIES: OBJECTIUS DEL CURS

1. Promoure l'ús de l'oratória des del rigor acadèmic. Incidir en l'aprenentatge pràctic per adquirir competències bàsiques en creació i exposició del discurs. Adequació al registre.
2. Perdre la por a enfrontar-se a un auditori o als mitjans de comunicació. Descobrir les virtuts d'un mateix per potenciar-les oralment.
3. Conèixer els aspectes generals de l'oratória: la comunicació no verbal, la paraverbal i la verbal. Dotar l'alumnat de contingut i de continent.
4. Potenciar les capacitats orals de diversos perfils professionals. Incentivar la creativitat (*inventio*), l'estructuració (*dispositio*) i l'articulació (*actio*).
5. Practicar oralment les tècniques exposades pel professorat, adquirir-ne desimboltura i experiència i, alhora, augmentar el grau personal d'autoestima i seguretat davant d'un auditori. Seguiment i *feedback* continuat.
6. Analitzar i avaluar conjuntament les pròpies intervencions orals i les d'altres companys del grup, per adquirir consciència dels punts febles d'un mateix que cal millorar i dels punts forts que cal potenciar.

PROGRAMA DE CONTINGUTS

- **Autoconsciència, personalitat i nervis.** Seguretat i autoestima a partir de l'estil de l'emissor: el jurista. Les finalitats: ensenyar, convèncer, delectar, vendre un producte, etc. El grau de formalitat.
- **La comunicació no verbal.** Imatge personal, posició corporal, gestualitat facial, mirada, mans, i gestió de l'espai i l'audiència.

- **La comunicació paraverbal.** Intensitat, durada, to, timbre, ritme, entonació i prosòdia. El silenci.
- **L'estructuració, guió i audiència.** Fórmules d'inici i de final. La *captatio benevolentiae*. La recapitulació. Tipus de conclusions.
- **L'argumentació i les figures retòriques.** Tipus d'arguments: autoritat, model, benefici, demostració, analogia, incompatibilitat, etc. Les fal·làcies: *ad hominem*, *ad populum*, *ad verecundiam*, *ad fidelitatem*, etc. La citació, l'exemple i l'anècdota.
- **La preparació i la memorització** (memòria). La improvisació. L'elaboració i l'ús del guió. Previsió i maneig d'elements tecnològics de suport: pantalla, fotocòpies, micròfon, vídeo, presentacions en *PowerPoint* i afins.
- **Avaluació:** Assistència presencial obligatòria i autosuperació de les condicions prèvies. Retro avaluació d'un mateix i dels companys, aprenentatge diacrònic i multidisciplinari. Valoració de la riquesa i correcció lingüística i l'adequació al registre.

METODOLOGIA: ACTIVITATS

El curs consisteix en sessions eminentment pràctiques, amb una bona part de la classe destinada a exercicis d'expressió oral. També es destinarà un espai a les explicacions dels docents i a l'anàlisi de discursos.

L'alumnat participarà en diverses activitats en parella, en grup i davant del conjunt de la classe. Hi haurà enregistraments individuals en vídeo i una avaluació formativa conjunta de cada intervenció per part del grup, amb un tractament individualitzat dels aspectes a millorar.

El nucli del curs és sobretot en l'experiència personal i en la consolidació de la competència oral en públic. Per objectivar els aprenentatges, els estudiants efectuaran anàlisis escrites de discursos propis i d'altri.

Enumerem alguns dels exemples d'activitats que es faran al llarg del curs:

1. **La lloança i la vituperació.**
2. **El debat personal.**
3. **El debat personal.**
4. **La crítica literària (o teatral, cinematogràfica, etc.).**
6. **La recitació poètica (individual o per parelles).**

6. El discurs professional.

Exemple: La proposta/projecte/informe.

Tots els alumnes participaran de manera pràctica en totes les sessions, sigui en una presentació preparada o en una breu improvisació, per tal de fomentar l'autoconfiança, l'autoconsciència, i també una evolució periòdica i assoliment dels coneixements teòrics.

CRONOGRAMA I TASQUES

Introducció a l'oratòria. Introspecció dels alumnes en la seva experiència prèvia, el control dels nervis i la capacitat d'improvisació. Realització d'exercicis pràctics en grups reduïts. Presentació d'una proposta d'avaluació d'un discurs famós, per després aplicar-ho a la pròpia anàlisi.

L'orador. Tipus d'oradors, estils, i classificació dels alumnes en els models introvertit-extravertit i racional-emocional. A partir de l'autoconsciència, virtuts i aspectes a millorar, potenciarem la capacitat d'evolucionar el model propi i dotar als alumnes de flexibilitat, diversificació i adequació.

L'audiència i imatge personal. Registres, adequació, intencionalitat de la comunicació i tipus de discursos. Preparació de presentacions dels alumnes en relació a la temàtica, amb avaluacions col·lectives i primera descripció de cada individu.

La comunicació no verbal. Eines per comunicar amb la gestualitat, la mirada, el control de l'espai, l'auditori. Presentacions dels alumnes en relació a la temàtica, amb avaluacions col·lectives i inicis de l'evolució individual.

La comunicació paraverbal. Comunicar l'emoció amb la veu. Com persuadir amb l'entonació, la capacitat de generar una línia argumental amb la prosòdia, i aprendre a jugar amb la fonació. Presentacions breus dels alumnes i jocs per practicar el to, el volum, el ritme, la durada, i el silenci.

La creació: l'estructuració i el guió. Com recercar en la memòria i en fonts bibliogràfiques adequades, i com il·lustrar originalment el discurs. Preparació d'exercicis per crear guions, jerarquitzar informació, focalitzar i produir línies argumentals.

L'argumentació. Aprenentatge de les construccions argumentals a través de l'Enunciat, l'Explicació i l'Exemple. Transmissió dels mètodes deductiu i inductiu, la el·lipsis i la seva deformació fal·laç. Com reconèixer un entimema i desemmascarar arguments d'altri i crear-ne de nous conscientment. Exercicis breus pràctics per aprendre a generar arguments i també identificar les fal·làcies dels companys.

El debat. L'excel·lència de l'oratoría. Aprendre a combinar raó i emoció, preparació i improvisació. A partir d'una breu explicació teòrica, organització de debats per practicar la gestió del temps, l'argumentació i la originalitat i ordre en el discurs.

Preparació i memòria. Potenciar la planificació dels alumnes i exposar tècniques memorístiques per millorar l'articulació del discurs. Presentacions dels alumnes en relació a la temàtica, amb avaluacions col·lectives i valoracions de l'evolució al llarg de la segona part del curs.

Pràctica i avaluació: síntesi. Rememorar els continguts exposats al llarg del curs i les pràctiques realitzades. Exercicis pràctics d'improvisació per observar l'evolució individual. Avaluació col·lectiva de cadascun dels alumnes per conscienciar de les virtuts i aspectes a millorar finals.

AVALUACIÓ

10% Assistència

20% Participació de les improvisacions diàries

20% Presentació oral d'una activitat

20% Presentació oral d'una activitat

30% Realització d'un debat

RECURSOS DE LA UPF

- Aula Collaborate amb opció de subdividir grups.
- Disposar d'aula global.

VALOR ACADÈMIC - CERTIFICAT

Certificat d'aprofitament: a tots els estudiants que hagin assistit a més d'un 80% de les classes (mínim 5 classes) i hagin assolit l'avaluació del curs.

Certificat d'assistència: a tots els estudiant que hagin assistit a menys d'un 80% de les classes i a tots els estudiant que no hagin assolit l'avaluació del curs.

Els estudiants UPF que vulguin reconèixer 1 crèdit ECTS per incorporar-lo al seu expedient, caldrà que estiguin matriculats a laUPF durant el curs acadèmic 2021-2022 i hauran de presentar la petició al Punt d'Informació a l'Estudiant.

MATRÍCULA

Caldrà fer el pagament de l'import al compte bancari

Banc Sabadell

Universitat Pompeu Fabra-Campus Ciutadella General

Al fer el pagament cal indicar: "ORATORIA+nom i cognom alumne

Preu: 100€

INSCRIPCIONS

Cal enviar un e-mail a [**humanitats@upf.edu**](mailto:humanitats@upf.edu) amb les següents dades:

Nom, Cognoms

DNI

Telèfon

Document de pagament

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- ARISTÒTIL (c. 335 aC) (1985). *Retòrica*, dins *Retòrica. Poètica*, Barcelona, Laia.
- CARNEGIE, Dale (1931): *Cómo hablar bien en público e influir en los hombres de negocios*, Barcelona, Edhasa, 1976, traducció i adaptació de Jorge Ciancagliri. (Original: *Public Speaking and Influencing Men in Business*).
- CASAS, Mariona, VILÀ, Montserrat i Josep M. CASTELLÀ (2016). *Els secrets de parlar en públic. Guia per a professionals*. Vic: Eumo.
- CASTELLÀ, Josep M.; VILÀ, Montserrat (2002): "La llengua oral formal: un espai intermedi entre oralitat i escriptura". Montserrat Vilà (ed.): *Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*. 19-30. Barcelona: Graó.
- CICERÓ, Marc Tul·li (55 aC): *De l'orador*, Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1931-1952 (traducció de Salvador Galmés).
- LABORDA, Xavier (1993): *De retòrica. La comunicació persuasiva*, Barcelona, Barcanova.
- PERELMAN, Chaim i OLBRECHTS-TYTECA, Lucie (1958): *Traité de l'argumentation. La nouvelle rhétorique*, París, Presses Universitaires de France. (Reedició: 1988.) (trad.: *Tratado de la argumentación*, Madrid, Gredos, 1989).
- QUINTILIÀ, Marc Fabi (94 dC): *Institució oratòria*, Barcelona: Fundació Bernat Metge, 1961 (traducció de Josep M. Casas i Homs, Jordi Pérez Durà i Miquel Dolç).
- RUBIO, Joana i PUIGPELAT, Francesc (2000): *Com parlar bé en públic*, Barcelona, Pòrtic.
- VILÀ, Montserrat (ed.) (2002): *Didàctica de la llengua oral formal. Continguts d'aprenentatge i seqüències didàctiques*, Barcelona, Graó.